

COL·LECCIÓ «LES TRES BESSONES»

Guia didàctica

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

FITXA TÈCNICA

Títol original: Les Tres Bessones. La princesa i el pèsol
Nacionalitat: Catalana
Producció: Cromosoma, Televisió de Catalunya, Club d'investissement. Amb el suport del

De-partament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
Durada: 26 minuts
 Dibuixos animats en color

A QUI ES POT ADREÇAR

Cicle mitjà de primària.

INTRODUCCIÓ GENERAL COL·LECCIÓ DE «LES TRES BESSONES»

Els personatges de les Tres Bessones són un recurs que es pot emprar amb nens i nenes, a partir de cicle mitjà, per a treballar la narració i sobretot el conte.

En les històries que protagonitzen sempre hi ha uns aspectes que són comuns.

Les Bessones són enviades per la Bruixa Avorrida, i com a càstig, a diferents contes: «Alí Baba», «La Ventafocs», «La Princesa i el Pèsol», «En Barbablava».

Tots aquests contes són ja coneguts per les Bessones i això fa que la majoria de les vegades coneguin la història i que intentin variar allò que no els agrada.

Mai no tenen por, i moltes circumstàncies que poden provocar-la són solucionades d'una manera poc habitual, en moltes ocasions amb molt bon humor.

En cas que es treballin diferents contes fóra interessant fer veure als nostres alumnes les parts paral·leles entre ells i quines són les pròpies de cada un dels contes. També seria interessant observar com altera la història del conte real la participació de les nenes i si hi ha cap aspecte que canviï molt.

L'inici i el final dels contes que es presenten mostren moltes coses en comú.

A part dels contes hi ha tota una altra sèrie de suports, llibres, còmics, CD-Rom, disc compacte... que ens donarà una visió més àmplia d'aquestes tres nenes petites.

SINOPSI ARGUMENTAL

EL REI VOL CASAR EL Príncep amb una Princesa de debò, però abans, les candidates hauran de passar una prova. La Bruixa Avorrida ho complica tot encara més. Les Bessones ajuden que acabi bé.

TEMES PRINCIPALS I POSSIBLES SUBTÀLEMS QUE PLANTEJA LA PEL·LÍCULA

El tema principal seria fer reflexionar els alumnes per què creuen que el Príncep del conte només es podia casar amb una «princesa de debò».

Una vegada feta la reflexió i haver recollit les opinions dels alumnes es pot fer una llista de les coses que creuen que el Rei pensava trobar en una Princesa i que no creia poder trobar en una noia que no ho fos. És evident que per a fer aquesta llista han de fer un esforç d'imaginació i posar-se en el lloc del rei del conte.

A partir d'aquí poden entrar a conversar entorn de temes com els següents:

- Què creus que vol dir, per al rei del conte, ser una princesa de debò? En què es pot diferenciar d'aquelles noies que no són princeses de debò?
- Per què el príncep només es podia casar amb una princesa de debò i no ho podia fer amb la persona que ell volgués?

Podem transportar la història a un pla molt més real, i discutir a classe quina opinió en tenen, en referència a la mentalitat que demostra en aquest conte el rei, no deixant que cap noia es casi amb el príncep si no és una veritable princesa; i obligant a passar una prova a totes aquelles que es presenten com a candidates per a casar-se amb el príncep.

Es pot arribar a la conversa entorn de què fa que la gent sigui diferent i si el fet d'haver nascut en una determinada família, com li passa a la princesa del conte, ja fa que tingui unes característiques especials.

El personatge que, finalment, es casa amb el príncep, és princesa de naixença, però el destí va fer que deixés de ser-ho. Cal veure què opinen els nens i nenes d'aquest fet.

Un altre aspecte a treballar és la prova que el rei fa passar a les candidates. Cal interpretar com entenen els nens i les nenes aquesta prova del pèsol sota els matalassos i si creuen que pot ser efectiva.

Es pot fer certa comparança amb altres contes, com ara el conte de la «Blancaneu» o bé el de «La Ventafocs», donat que tot i que és vist des d'un altre punt de vista hi trobem unes situacions semblants. (En tots apareix la figura de la princesa que, per diferents motius, per la seva posició, però finalment, acaba recuperant-la.)

OBJECTIUS FORMATIUS

Veure aquesta pel·lícula ens pot ajudar a treballar els objectius següents:

- Reflexionar entorn de com marca, a cadascuna de les persones, el fet d'haver nascut en un lloc determinat, i en un moment determinat, i si tot això és definitiu o potser nosaltres hi podem intervenir d'alguna manera.
- Acceptar una persona pel que és i no només per la posició que manté dintre d'un grup determinat.
- Abstenir-se de mantenir certes idees preestablertes entorn de persones determinades, pel sol fet de pertànyer a un grup o raça determinats.
- Distingir en una narració el fil conductor d'una història, diferenciant el plantejament, el nus i el desenllaç.
- Diferenciar els fets principals i els secundaris.
- Aprendre a distingir els diferents personatges: protagonista, antagonista, personatges secundaris; i saber quina és la seva funció dintre de la narració.
- Descobrir i descriure els diferents escenaris on passa la història.

CONTINGUTS QUE ES PODEN TREBALLAR

Partint del visionat del conte de la Princesa i el Pèsol, es poden arribar a treballar temes força interessants i profunds, fent reflexionar els nostres alumnes -sempre tenint en compte les edats que estem treballant-, entorn de com determina el fet d'haver nascut en un lloc o en un altre, i si només aquest fet ens pot fer diferents, o si veritablement les diferències les creem nosaltres mateixos, pressuposant unes determinades característiques a una persona pel sol fet de pertànyer a un país o a un grup determinat. Es poden arribar a treballar temes de racisme i de tolerància, donat que actualment podem trobar en nens i nenes d'aquestes edats moltes idees preconcebudes entorn de certes races o comunitats només pel fet de ser diferents a les nostres.

ACTIVITATS I METODOLOGIA

1. Motivació inicial

Abans de veure el vídeo podríem realitzar una activitat que pot resultar molt divertida. Els podem plantejar als nostres alumnes la següent qüestió:

- Explica com creus tu que és una princesa i comès un dia de la seva vida.
- T'agradaria ser un príncep o una princesa? Per què?

(No donarem cap pauta, únicament els demanarem que contestin allò que senten.)

Una vegada realitzada aquesta activitat, que pot ser tant oral com escrita, caldrà que, depenent de les respostes obtingudes, iniciem un petit diàleg, tot i que l'objectiu principal seria conèixer el que pensen, i provocar així una reflexió prèvia i comprovar si hi ha idees preconcebudes entorn de la figura de prínceps i princeses.

La nostra intervenció en aquest moment hauria de ser pràcticament nul·la, i només ens hauríem de dedicar a recollir aquelles intervencions que creiem que posteriorment ens seran útils, sense oblidar-nos d'apuntar qui fa cadascuna de les intervencions, així després podrem observar si hi ha hagut algun canvi en les opinions dels nens i les nenes.

2. Després de veure la pel·lícula

Què passa

Es reproduïx la situació dels altres contes de la mateixa sèrie, les Bessones són castigades per la Bruixa Avorrida per haver fet una trapelleria i les envia a un conte, perquè s'ho passin ben malament.

Les Bessones es troben dintre un conte que ja coneixen i fan tot el possible per tal que la història passi tal i com elles la recorden. La Bruixa intervé, intentant variar tot el que s'esdevé i aconseguir que no acabi gens bé.

A qui passa

Cal fixar-se en diferents personatges:

- El Rei i la seva obsessió per tal que el seu fill es casi amb una Princesa de debò. Seria bo observar detingudament com el Rei canvia d'opinió envers la noia que estima el seu fill, pel sol fet d'haver passat la prova, donat que, segons ell, només poden passar-la aquelles que són princeses de debò.
- El Príncep, que està enamorat d'una noia, que és princesa, però que ara no sap que n'és. Fer reflexionar els nens sobre si el príncep s'estima la noia, només perquè és princesa o per com és ella, independentment de ser o no princesa. Hi ha una frase, dita pel Príncep, que ens ajuda molt. Al final del conte, quan la Princesa Lluna ja ha passat la prova, i identifica la mongeta que la Bruixa havia canviat, el Rei diu: «ja t'hi pots casar, és una princesa de debò», i el Príncep respon: «I encara que no ho fos».

Com s'interpreta el fet que el Príncep ajudi a escapar aquelles candidates que no passen la prova i que, per tant, estan condemnades a morir per haver mentit, vol dir això que el noi no està d'acord amb allò que fa el seu pare?

- La Princesa Lluna que ha anat al castell per veure el Príncep i que és convençuda per les tres Bessones -que ja coneixen la història- a presentar-se a la prova.
- La Bruixa: per què no vol que el Príncep es casi amb la noia que estima? La Bruixa Avorrida arriba a l'extrem de canviar el pèsol per una mongeta per confondre la Princesa i que no passi la prova.
- Les tres Bessones que intenten arreglar la història.

On passa

Tota la història passa al castell del Rei i del Príncep. Es pot treballar la diferència entre el castell i l'estança on fan la prova a les candidates.

Es pot fer un esment especial de l'habitació del Príncep: com és?, què hi trobem? Tot i que molts altres aspectes del conte ens fan entendre que la història passà fa molt de temps, a l'habitació del príncep hi ha moltes coses que segur que han cridat l'atenció, per exemple tot el muntatge que té preparat el Príncep per ajudar a escapar les donzelles que no passen la prova.

Quan passa

En aquest conte cal fer esment a l'època en què passa aclarir que en un moment de la història es tallava el cap a tota aquella gent que no estava d'acord amb el rei, o bé com passa en aquest conte per haver volgut enganyar-lo. Hi ha un moment que el príncep diu que passar la prova és impossible i que el seu pare tan sols vol tallar caps.

3. Relacions que es poden establir

Es poden relacionar moltes de les situacions que es donen amb les seves experiències diàries.

Reflexionar entorn del fet d'intentar que, en cas de tenir alguna idea preconcebuda referida a una persona o a un grup de persones -tant sigui positiva com negativa-, ser-ne conscients de tenir-la i esforçar-nos per tal que aquesta idea no ens afecti en el moment de fer una nova coneixença, i deixar que sigui el dia a dia el que ens digui i ens demostrï con és cadascuna de les persones amb les quals ens relacionem.

Fer conscients -dintre del possible i sense oblidar l'edat dels nens i les nenes amb què estem treballant- de quines són les idees que ells ja tenen preconcebudes, i veure si tenen raó de ser.

4. Activitats de creació i recreació a partir de la pel·lícula

El recurs de barrejar personatges de diferents contes és molt interessant donat que ens ofereix la possibilitat de treballar la creativitat dels nostres alumnes. Es pot plantejar el treball de crear un nou conte a partir de dos que ja coneguim, deixant ben marcats els tres moments de la narració.

Es poden fer moltes variacions entorn del tema de la creació d'històries, des de canviar finals, com canviar les personalitats dels personatges dels contes més tradicionals, intentant trencar els esquemes preestablerts de tots i cadascun dels personatges que surten en aquests contes.

Les cançons que hi surten també ens permetran treballar un altre aspecte molt interessant com són els rodolins. Buscar les diferents rimes ens donarà per a inventar-ne de noves.

Cristina Herraiz i Bianchi